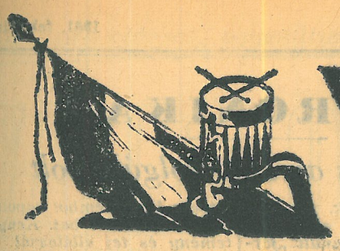

KISPAJTÁS

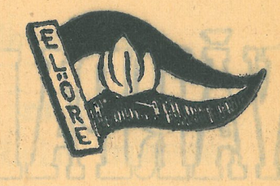

„Mindent elkövetünk, hogy boldog életet biztosítsunk nektek!“

Bartha Zsuzsa, Mórotz Mari, Horváth Rozi, Rácz Bandi és a többi hat veszprémi pajtás aligha felejti el azt a múlt heti csütörtök délutánt, amikor a megyei pártbizottság vezetői:

Pap János, Vándor József, Kiss János, Szabó Kálmán és Kiss Gyula elvtársak

fogadták a város és a megye képviseletében megjelent úttörőket. A pajtások, mint forradalmi nyomolvasók, kérdéseikkel szinte megostromolták Pap elvtársékat.

— Hogyan jöttek létre 45 után az úttörőcsapatok?

Az akkori úttörők hogyan segítették a népi demokratikus államot? Hogyan zajlott le az iskolák államosítása?

Milyen volt régen a gyermekek sorsa? Mit tanultak az egyházi iskolákban? Milyen lesz a kommunizmus? — csak úgy záporoztak a kérdések, s peregtek a válaszok.

— Az első úttörőcsapatok harcban jöttek létre — mondta Pap elvtárs. — Harcban a régi világ képviselőivel, a reménykedő és a meg nem értéssel. De megszülettek. Az akkori úttörők ma már az élet minden területén, egyszerű munkapadoknál és vezetői posztokon, helyt állnak, és igazolják, hogy

jól megtanulták és megértették az úttörőtörvényeket.

— Régen egyházi és állami iskolák is működtek. A felszabadulás után, abban a mértékben, ahogyan a munkáshatalom megszületett és megerősödött, az egyházi iskolákat is államosítani lehetett. Mi nem elsők voltunk ezen a téren. Fejlett nyugati kapitalista országokban is már régen nincsenek egyházi iskolák.

Vándor József és Kiss Gyula elvtársak a régi gyerekek sorsáról beszéltek.

— Egy nagykabát nagy szó volt akkor. A 30-as évek elején különösen. Sok gyerek apukája nem dolgozhatott. Olyankor nyakukba vették az országot,

vándoroltak egyik helyről a másik helyre, munkát keresve.

Gyermekeik hetekig, hónapokig nem látták őket.

— Ti biztos nem ismeritek azokat a fogalmakat, amelyeket a régi gyerekek gyakran hallottak gondterhelt arcú szüleiktől, mint például szanálás, válság, B-lista stb. Szörnyű fogalmak ezek, és a dolgozóknak sok-sok szenvedést jelentettek.

A pajtásokat nemcsak a múlt, a jövő is érdekelte.

Milyen lesz a kommunizmus,

amelyben mi már élni fogunk? — kérdezték.

— Ez nem könnyű kérdés hozzánk, idősebbekhez — válaszolta Pap elvtárs. — A ti fantáziátok merészebb, könnyebben elképzeli, de talán még az sem elég, hogy a kommunizmus magaslatára eljutott nép jólétéről és boldogságáról megfelelő képet alkosson. Nézzetek a Szovjetunióra, olvassatok róla minél többet, s akkor már többet megsejthettek róla. Tanult, művelt, kulturált emberek sokasága, önműködő, automatikus gépek, kevés megerőltető, nehéz fizikai munka, termékek bősége, ingyenes étkeztetés és ruházkodás, és még ezeknél is nagyszerűbb dolgok — ez lesz a kommunizmus. Hogy elérjük, mi most ezért dolgozunk.

De nektek is tanulnotok kell ám!

— Igaz is, ti hogy álltok most, fél év táján a tanulással? Mit dolgoztok, hogy tanultok? — kérdezték a pártvezetők.

Most meg a pajtásokon volt a felelés sora, s rendre beszámoltak eredményeikről, munkájukról.

Befejezésül Siklós Jancsi egy albumot adott át Pap elvtársnak, melyben a megye úttöröinek csapatukért, falujukért, hazájukért végzett munkáját összesítették. Ilyen számok szerepelnek az albumban: A megye úttöröi 1960 folyamán összegyűjtöttek

6,4 vagon papírt, 3,5 vagon rongyot, 65,6 vagon vasat, 1,2 vagon színesfémet, 1,6 vagon vadgesztenyét.

A pajtások tavaly elültettek több mint 200 ezer db facsemetét és suhángot. Takarékban összegyűjtöttek 1,7 millió forintot. Az őszszel kiszedtek 200 vagon krumplit, letörtek 245 kh. kukoricát. Tizenegy községben kultúrház, 28 helyen iskola, 2 helyen pártház építésében vettek részt.

Igazi komoly ajándék volt ez a pártnak.

Pap elvtárs megköszönte az albumot, a munkát. — A párt másokor is számít a ti munkátokra — mondta. Ezután ajándékokat osztott ki a gyerekeknek.

Szabó Ferinek, aki megkérte Pap elvtárstól, hogy írjon be a csapatnaplóba, szívesen teljesítette kérését.

Az üzenet szövege — amely megyénk valamennyi úttörőjének is szól — így hangzik:

„Sok szeretettel köszöntöm a 15 éves úttörőmozgalmat, a mai úttörőket. A párt részéről mindent el fogunk követni, hogy boldog életet biztosítsunk számotokra. Kívánok jó tanulást és jó úttörőmunkát.

Veszprém, 1961. febr. 2.

Pap János"

Amikor a fogadásnak és beszélgetésnek vége volt, szinte minden pajtás egyszerre mondta boldog, sugárzó arccal: Ez a találkozás felejthetetlen marad!

„15 éves az úttörőmozgalom“

Rejtvényrovatunk mai feladatait a hozzátok legközelebb álló úttörőéletből vettük.

Tudjuk, hogy büszkén viselitek egyenruháitokat, s bizonyára ismeritek azt is, hogy egyenruhánkat és jelvényeinket, vagyis azok viselését a Magyar Népköztársaság belügyminiszterének 10—1309/1958. számú rendelete védi.

Valamennyi feladványunk sikeres megválaszolásával újabb 15 ponttal gyarapíthatjátok pontszámaitokat. Tehát:

1. **Milyen rendfokozata van az Országos Tanács munkatársainak?**
2. **... a megyei Elnökség tagjainak?**
3. **... a járási titkárnak?**
4. **... a csapatvezető helyettesnek?**
5. **... a rajvezető helyettesnek?**
6. **Milyen rangjelzése van az őrsvezető próbát tett csapatvezetőségi tag 18 éven aluli helyettesének?**
7. **... az őrsvezetőnek?**
8. **... az őrsvezetői próbát tett rajtaszlévivőnek?**
9. **... a csapatkürtösnek?**
10. **... a kisdobos raj dobosának?**
11. **Hol viseljük a „Magyar Népköztársaság Úttörője" feliratú mellijelvényt?**
12. **Hol viseljük a tábori jelvényeket? (pl. a Csillebérei Nagytábor, vagy a Révfülöpi Megyei Vezetőképző Tábor stb. jelvényeit.)**
13. **Hol viseljük a testvér pionírszervezetek jelvényeit?**
14. **Milyen a „Kiváló úttörőmunkáért" kitüntetés?**
15. **Milyen a vízi-úttörőjelvény?**

A megfejtések beküldésének határideje: február 22.

Január 27-i számunkban közölt kérdések helyes megfejtése a következő: 1. Archimédes. 2. A kínaiak. 3. Galilei. 4. Toricelli firenzei egyetemi tanár. 5. A kínaiak, bár csupán tűzijátékra használták. 6. Johann Gutenberg. 7. James Watt. 8. Robert Fulton. 9. Nikolaus August Ottó. 10. George Stephenson. 11. Daimler és Benz. 12. Benjamin Franklin. 13. Thomas Alva Edison. 14. Kandó Kálmán. 15. Asbóth Oszkár.

A pontverseny állását helyszűke miatt csak a következő számban ismertetjük.

A lovászpatonai Forradalmi Nyomolvasók jelentik

A vidám szeptemberi kirándulás után az volt a kívánságuk a többi rajoknak is, hogy ők is rendeznek egy rajösszejövetelt és kerékpárral meglátogatják a szentiváni tsz-t. A csapatvezető is örült a jó tervnek, és az elhatározást tett követte. De mesélje el ezt a kedves élményt *Takács Julianna, most VIII-os pajtás!*

„A nagy tízperchen az egész osztály összedúgta fejét és nagy haditanácsot tartottunk affelől, mit is csináljunk a rajösszejövetel idején. Most menjünk a tszbe, ne a tavasszal! — mondták a pajtások.

— Édesapám mondta tegnap, hogy még rengeteg finom dinnye van ott — szólt Vig Palkó.

Na, több sem kellett nekünk, kész volt a terv: *tsz-látogatás dinnyeevéssel egybekötve.* Hurrá, ez lesz a nagyszerű kirándulás!

Ha lassan is, de elmúltak az órák, rohantunk haza ebédelni, és a kerékpárokat rendbehozni. Egy egész kis karaván indult útnak. Éjjel eső volt, és bizony a szentiványi út tele volt tócsákkal. Volt köztünk nem is egy, aki elég bizonytalanul tekergett a kölcsönkért kerékpáron, de azért *nagyobb baj nélkül megúsztuk az utat.*

Kettőkor már megérkeztünk a dinnyeföldre, rengeteg kövér dinnye hevert a földön. Egy igen barátságos bácsi szedte a dinnyét. Mikor elmondtuk, miért jöttünk, hozta a kosarat, és válogathattunk a szép és édes gyümölcsben.

Egy nagy gavallér is akadt közöttünk, *Vig Palkó, aki az egész dinnyeszámlánkat kifizette.* Azután segítettünk a bácsinak paprikát szedni. Majd a szatyrainkat teleszedtük még, és elindultunk haza. A fiúk könyörögtek a csapatvezetőnek, hogy hadd fürödjenek meg a folyóban, de ő nem engedte, mert a víz már hűvös volt.

Hazafelé Kisdém pusztának kerültünk, és megnéztük a kápolnát, ahol *a helyi szájhagyomány szerint Kossuth Lajos tartotta esküvőjét* az akkori kisdémi földbirtokos leányával: Meszlényi Teréziával.

Csapatvezetőnk megmagyarázta, hogy *ez nem felel meg a történelmi hűségnek,* de annyi bizonyos, hogy *Kossuth,* mint vőlegény, többször is megfordult a *Meszlényi* család *Kisdém-pusztai* birtokán. Itt ismerkedett meg a *Nagydémen* lakó *Ihász Dánielle*l, aki mint vitéz katona 1849-ben végigküzdötte a szabadságharcot, és Kossuthnak *olyan hű társa volt a bujdosásban,* mint Mikes II. Rákóczinak.

Hazafelé szintén rá kellett térnünk a sáros útra. Versenyeztünk egymással, most azonban voltak nagy esések. Áginak *még a szatyra is leszakadt, és elgurultak a dinnyéi.* Ezen jókat nevettünk. Úgy elbeszélgettünk, hogy észre sem vettük, máris otthon voltunk. Szüleink, kis testvéreink igen megörültek a dinnyének, és bőven emlegették ugyan Lőrinc napot, mégis jóízűen megették.

Édesanyám a paprikából finom lecsót készített, amit én rettenetesen szeretek. A konyha megtelt ínycsiklandozó illatával, és míg elkészült, *elmeséltem délutáni élményemet.*

Különösen az érdekelte őket, amit Kossuthról meséltem nekik. Erre édesapám megmondta, hogy *azért nevezik azt az útszakaszt „Csárdának", mert ott egy csárda volt,* és az öregek azt tartják, hogy ott Kossuth Lajos is mulatott egyszer, mikor erre járt.

Mindig örömmel gondolok vissza erre a kellemes rajösszejövetelre."

(Folytatjuk)

Bélyeggyűjtés

A magyar sajtó napjára jelent meg az új Arcképsor első, 1 Ft névértékű bélyege. Arról, akit ábrázol, minden magyar embernek többet kell tudnia, mint csak a nevét, foglalkozását. Utcatábla és szobor, irodalmi alkotások örökítették meg éltét és halálát.

Rózsa Ferenc 1942. februárjában indította meg a kommunisták magyarországi lapját, az illegális Szabad Nép-et. A Szabad Nép volt az akkori Magyarországon az egyetlen újság, amely bátran hirdette az igazságot, síkra szállt a fasizmus és a háború ellen, a független, szabad, demokratikus Magyarországért.

Nemcsak a lap főszerkesztője, de a cikkek nagy részének írója is Rózsa Ferenc volt. Ő szervezte, irányította a sajtó elosztását is. A Horthysta rendőrség 1942. május 25-én letartóztatta, és börtönében a heteken át folyt kinvallatásban halt meg.

A közeljövőben jelenik meg az öt értékből álló Vöröskereszt-sorozat, a budapesti Állatkert-sorozat. Új értékek jelennek meg a Vár-sorozatból, majd a „Budapest 1961" nemzetközi bélyegkiállítás alkalmából jelentet meg a magyar posta négy értékből álló sorozatot.

A következő héten ugyanezen a helyen folytatjuk a bélyeggyűjtéssel kapcsolatos közléseinket.

Szergej Mihalkov:

Az önfejű kecskegida

Hol volt, hol nem volt, élt egyszer egy közönséges kis kecskegida. Egyszer eszébe jutott, hogy elmegy sétálni, egy kicsit messzebbre otthonától.

— Ne menj messzire! — figyelmeztette az anyja. — Felhők gyülekeznek. Vihar lesz.

— Semmilyen vihar nem lesz! — felelte a gida és ugrándozva szaladt végig gaz ösvényen, a távoli erdő felé.

Az erdőben sötét volt, és egyre sötétebb lett. A magas fenyők csúcsai hajlongtak az erős szélben. Hatalmas fekete felhő úszott az erdő felett. Hirtelen vakítóan villámlott, s utána süketítő mennydörgés hallatszott.

A kis gida ijedtében futásnak eredt. Úgy érezte, hogy a villámok és a mennydörgés üldözik őt. Minden zúgott és morajlott körülötte. Azután a nagy fekete felhő is kiszakadt és ömlött belőle a szörnyű eső. Patakokban zúdult a kis Gidára a hideg víz. De ő csak szaladt, egyre szaladt, és egy ismeretlen réten találta magát. Már bőrig ázott, az utolsó szőrszál is vizes volt a testén, de az eső csak ömlött.

Amikor aztán minden víz kifolyt a nagy fekete felhőből, az ég kiderült, és a kis Gida egy szigeten találta magát, egy valóságos tó közepén. Körülötte mindenütt víz volt. A vízből itt is, ott is csak a bokrok teteje látszott ki. A part messzire volt.

A Gida nem tudott úszni. Mit volt mit tennie, mint várni, majd csak megmenti valaki. A hidegtől reszketve leült, és várni kezdett.

Hamarosan észrevett egy ismerős Disznót. A Disznó mellette úszott el egy csónakban.

— Ments meg engem Röfike! Vegyél le a szigetről! — rimánkodott a Gida. — Vigyél engem magaddal!

— Nekem is kevés a hely! — röfögött válaszul a Disznó és a hullámokon ugrálva elúszott a sziget mellett.

— Nem szégyelled magad! Hapc!... Hapc!... Tüsszentett kétszer a Disznó után a kis Gida, aki még nem száradt meg, de már megfázott.

A Disznó elevezett, a Gida ismét egyedül maradt.

Ugyanekkor a parton megjelentek az erdei rablók. Ezek, a Farkas és a Farkasné, híres véreszájú rablók voltak. A szél elvitte a rablók orráig az ázott kecskeszőr szagát, és a szag nyomában kijöttek az erdő szélére. Az első, amit meglátak, az új tó volt, annak közepén a kis sziget, és a szigeten a Gida.

— Már régen lakmároztunk friss gidahúsból! — vicsorgott az öreg Farkas.

— Édes falat! — nyalogatta száját a Farkasné.

— No, de hogyan érjük el! — mondta az öreg Farkas. — Úszni kellene, de én nem szeretek ebéd előtt fürdeni!

— Szaladjunk gyorsan az odunkba, s tanácskozzunk testvéreinkkel — mondta a Farkasné —, a Gida úgysem tűnhet el.

(Folytatjuk)

Ford.: *László József*